

HELSINGBORG

Miljörapport 2013

Helsingborgs stad

Inledning

Denna miljörapport är den andra rapporten kopplad till Helsingborgs stads miljöprogram för åren 2011-2015. Rapporten visar hur arbetet med att uppnå miljöprogrammets mål går utifrån de mätetal och målvärden som har kopplats till miljömålen.

Den här rapporten bygger främst på ett utdrag ur stadens målstyrningsprogram men innehåller även en sammanfattning av hur arbetet går och en analys av möjligheter, behov och hinder för att nå stadens övergripande miljömål.

Vart och ett av de prioriterade områdena redovisas i ett separat kapitel tillsammans med de mätetal som ingår inom området. Ni kommer att känna igen formen från stadens bokslut med styrkort. Det är viktigt att påpeka att mätetalen visar om arbetet följer den planering som är lagd. Detta innebär att ett mätetal kan visa grönt i år men kan ändras till rött kommande år. Enbart mätetalen i sig visar inte heller om miljömålen kommer att uppfyllas. Den årliga analysen är här ett viktigt instrument.

Förklaring symboler

	<u>Målvärdet</u> har inte börjat mätas ännu eftersom åtgärder ännu inte har påbörjats
	<u>Målvärdet</u> har uppnåtts för året
	<u>Målvärdet</u> har uppnåtts till mellan 90 och 99%
	<u>Målvärdet</u> har uppnåtts till mindre än 90%
	<u>Målvärdet</u> har inte kunnat mätas

Sammanfattning

Det miljöarbete som sker ute i stadens förvaltningar med syfte att uppnå Helsingborgs stads miljöprogram för 2011-2015 följer ganska väl den plan som lagts. En ganska stor andel av mätetalen har uppnåtts eller är på väg att uppnås men det finns också områden där målen för året inte uppnåtts.

Det är viktigt att vara medveten om att mätetalen visar om arbetet följer planeringen. Det kan bli annorlunda resultat kommande år i de fall där arbetet av någon anledning ändras.

Inspiration och samverkan

Arbetet inom detta område har framförallt fungerat bra inom de verksamheter som ryms under miljöbyråns tak. Ett lysande exempel är arbetet med att synliggöra stadens miljöarbete där det under 2012 genomförts elva publika arrangemang.

Ett annat område som kommit igång bra är arbetet med att införa miljö- och energiledningssystem på stadens förvaltningar. Även om man inte nått riktigt så långt som eftersträvats bedöms det övergripande målet vara möjligt att nå fram till 2015. Det är speciellt glädjande att flera förvaltningar bedömer att de kommer att kunna genomgå en första extern revision under 2013.

Arbetet med att utbilda stadens nämnder, styrelser och anställda pågår genom den interaktiva utställningen Atmos 2.0. För att kunna nå målen krävs en kraftsamling under de kommande tre åren. Detta gäller såväl för politiker och tjänstemän men allra mest för nyanställda, där arbetet ännu inte påbörjats avseende hur de ska utbildats efter 2015.

Hållbart transportsystem

Arbetet inom detta prioriterade område handlar mycket om att underlätta för cyklister, gående och kollektivtrafikanter. För att kunna göra detta på ett målmedvetet sätt krävs en bra planering. Staden har aktivt arbetat med frågan i många år genom exempelvis bussvisionen, trafikstrategin och handlingsplanen för cykel. Under året som gått har staden fortsatt det viktiga arbetet med att ta fram nya visioner och program som underlag för framtidens planering.

En annan viktig aspekt är hur stadens medarbetare själv resor i sin tjänsteutövning. Tyvärr kan vi se att andelen flygresor även under 2012 ökat (med en viss reservation för tidigare felaktigheter i statistiken), trots den klimatkompensation för flygresor som infördes under 2010.

Tre fjärdedelar av våra tjänsteresor med bil sker med tjänstebilar. Den sista fjärdedelen sker med privata bilar. Användningen av privata bilar i tjänsten har minskat med 20 procent, nästan 30 000 mil, sedan 2011. Stadens tjänstebilar körs till största delen på gas eller etanol och andelen bilar som går på gas ökar kontinuerligt. Utsläppen av koldioxid från gas och etanolbilar är betydligt lägre än från bensinbilar. Genom att styra över tjänsteresorna mot fler resor med stadens tjänstebilar minskar stadens bidrag till växthuseffekten.

Den inköpta andelen förnyelsebara drivmedel till stadens tjänstebilar har minskat 2012 och ligger nu på 48 procent. Andelen inköpt etanol har minskat medan andelen gas och diesel har ökat.

Hållbart energisystem

Många av åtgärderna inom detta område har ännu inte kommit igång ordentligt. Detta beror sannolikt till stor del på att stadens förvaltningar redan arbetar aktivt med energifrågorna både internt och extern utifrån mål och aktiviteter i stadens energistrategi respektive energiplan.

Ett exempel på ett gott arbete som sker i staden är de råd och det stöd som ges till stadens företagare för att minska deras elförbrukning. Genom att kombinera tillsyn med rådgivning från energi- och klimatrådgivarna ökar möjligheten att driva igenom energieffektiva lösningar.

Ett annat gott exempel är den minskning av energianvändningen som vi kan se hos verksamheter knutna till Kärnfastigheters lokaler. Där har energianvändningen minskat med hela 18,4 procent sedan 2005.

Sundare Helsingborg

Detta område omfattar en stor bredd av olika miljöområden. Den gemensamma nämnaren är helsingborgarens hälsa. Ett exempel på detta är luftföroreningar, och mer specifikt utsläpp av kvävedioxid och partiklar. Målet är att kontinuerligt sänka årsmedelvärdet från 2010 års nivå. Tyvärr kan vi se att halterna av kvävedioxid har fortsatt öka under 2012 jämfört med de två tidigare åren. Målvärdet för kvävedioxid överskreds både på Drottninggatan och Södra Stenbocksgatan. Om man jämför dessa båda gator kan vi dock se en klar skillnad och förbättring på Södra Stenbocksgatan efter ombyggnationen, jämfört med Drottninggatan.

I staden har vi högt uppställda mål på att avfall ska sorteras och slängas i rätt fraktion. Detta undersöks genom så kallade plockanalyser. Vi har valt att följa mängden elavfall och farligt avfall i restavfallet. Tyvärr kan vi se att mängden elavfall i restavfallet ökat från 2011-års nivå (1.1%) till 1.4%. NSR fortsätter sin satsning på att få medborgarna att sortera rätt.

Andelen inköpta ekologiska livsmedel i stadens verksamheter uppgick under 2012 till 15 procent, vilket innebär att vi ligger en bra bit under målvärdet. För de flesta förvaltningar bortsett från skol- och fritidsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen består livsmedelssortimentet i stort sett av kaffe/te/mjök och frukt. Här kan vi se stora skillnader i vad som köps in. Några förvaltningar ligger på runt 20 procent ekologiska alternativ medan andra ligger uppemot 95 procent! I staden har flera viktiga insatser gjorts under 2012 för att öka andelen ekologiska livsmedel de kommande åren.

Hållbar planering och skötsel

Området visar glädjande nog att målvärdet för de arbeten som hittills påbörjats har uppnåtts i de flesta fall. Några exempel på de arbeten som pågår enligt plan är bildandet av nya naturreservat samt naturpunkter.

Parallellt med stadens arbete mot miljömålen har ett arbete med att ta fram ett gröstrukturprogram för Helsingborgs geografiska kommunområde pågått. Arbetet har färdigställts under året och stadsbyggnadsnämnden väntas besluta om ett remissförfarande under 2013. Avsikten är att planen bland annat ska innehålla långsiktiga mål för vilka biotoper vi behöver utveckla för att långsiktigt bevara den biologiska mångfalden inom kommunen.

Rent vatten

Detta område innehåller många mål där åtgärder har påbörjats under 2012. Två exempel på arbete som pågår och följer planeringen är stadens information och krav kring rening av enskilda avloppsanläggningar samt kartläggning av mark som riskerar att översvämmas.

Stadens användning av bekämpningsmedel har under året varit relativt stor. Detta beror framförallt på en övergripande bekämpning längs industrispår samt behov av bekämpning av jättebjörnloka. Även inom kulturförvaltningens verksamhet på Sofiero och Fredriksdal har bekämpning behövts. Inom dessa områden har handlingsplaner tagits fram för att successivt övergå till biologiska bekämpningsmedel.

Ett etappmål inom detta område har redan nåtts, 23a, om en gemensam strategi för stadsbyggnadsnämnden och miljönämnden gällande vatten och avlopp på landsbygden.

Miljönämndens analys och bedömning

En grundförutsättning för att alla kunna nå miljömålen och för att kunna ligga i framkant i miljö- och klimatfrågor är att stadens anställda och förtroendevalda har en bra grundkunskap om miljöfrågorna och hur man själv påverkar miljön. Den planerade utbildningen har påbörjats och kommit igång bra. För att nå miljömål 1 (hög kompetens inom miljöområdet) krävs dock att arbetet med att utbilda anställda och förtroendevalda intensifieras under kommande år.

Staden är redan idag duktig på att inspirera allmänheten kring miljöfrågan. Arbetet på miljöbyrå och i de verksamheter som är knutna dit är bra exempel på arbete för beteendeförändring hos allmänheten. Ett annat viktigt sätt att påverka framtidens miljö och klimat är genom den utbildning barn och elever får. Genom utbildningen finns möjlighet att påverka individer till att leva ett miljövänligare liv, så att resurserna på jorden inte överutnyttjas eller förorenas. Skol- och fritidsförvaltningen har tagit ett viktigt steg i denna fråga genom att under 2012 påbörja arbetet med att ta reda på hur hållbar utveckling och de mål som finns i läroplanerna kring miljö och hållbar utveckling integreras i undervisningen.

Under de senaste åren har förvaltningarnas arbete med att införa miljö- och energiledningssystem på sina förvaltningskontor tagit ett rejält kliv framåt. Genom förvaltningarnas miljökoordinatörer finns en bra och väl fungerande kanal mellan miljöförvaltningen och de andra förvaltningarna. Förvaltningarna ska i sitt arbete utgå från de miljömål som de har ansvar för och komplettera dessa med egna miljömål för den egna verksamheten där det behövs. Behovet av stöd i arbetet är stort och bedöms öka de kommande åren i samband att miljö- och energiledningssystemet införs på alla förvaltningarnas enheter. Detta stöd bedöms behövas för att uppnå miljömål 4 (samverkan för ett effektivt miljöarbete). Det är glädjande att flera förvaltningar bedömer att de kommer att kunna genomgå extern revision under 2013.

Miljömål 5 till och med 8 handlar om att på olika sätt minska trafiken och dess utsläpp. Även om staden gör många bra insatser inom detta område är det svårt att avgöra om dessa kommer att vara tillräckliga för att kunna nå målen. Vi kan se att trafiken i många fall ökar istället för att minska. Därmed ökar också utsläppen. Ett undantag är trafiken på Södra Stenbocksgatan som efter ombyggnation och anpassning har minskat med cirka 4 000 fordon per dygn. Trenden är att luftföroreningarna på Stenbocksgatan minskat även om utsläppen det här enskilda året är högre än ifjol.

Det är ännu för tidigt att säga om miljömål 9, minskade utsläpp av växthusgaser, kommer att kunna nås. Under 2012 har utsläppen ökat jämfört med 2011. Trots detta har utsläppen minskat rejält om man ser tillbaka till 1990-talet. Sannolikt är det dock de så kallade lågt hängande frukterna som vi nu ser effekten av. Ytterligare utsläppsminskningar är nödvändiga men kommer sannolikt att bli svårare efterhand som åtgärder görs. Arbetet med att ta fram en handlingsplan för området har ännu inte kommit så långt att det är möjligt att göra en säker analys.

I en trafikintensiv stad som Helsingborg är det viktigt att arbeta för att minska trafikbullret (miljömål 12). För människors välbefinnande är det nödvändigt med tysta boendemiljöer. Nu planerade åtgärder är inte tillräckliga för att säkerställa tysta boendemiljöer i staden. Ett mer långsiktigt och strategiskt arbete är nödvändigt. Den bullerkartläggning som gjorts är i detta sammanhang nödvändig för att kunna sätta in åtgärder på de platser där de behövs som mest. Det är också viktigt att värna om de områden som idag är relativt opåverkade av trafikbuller så att det även i fortsättningen finns tysta områden.

Hanteringen av miljö- och hälsoskadliga ämnen enligt miljömål 14 har tillfälligt ökat i staden. Arbetet med att minska användningen går alltför långsamt, vilket även gäller Sverige i stort. Den så kallade byggkravsutredningen kan innebära ett hårt slag mot kommunernas möjlighet

att ställa krav på miljövänligare byggnationer. Hur detta arbete fortskrider kommer att få betydelse för vilka åtgärder staden ska vidta för att nå detta mål.

Ett område som har tagit ett rejält kliv framåt det senaste året är miljömål 16 – relevanta och mätbara miljökrav ska ställas vid upphandling. Genom utvecklingen på den centrala upphandlingsenheten, kompetensförstärkning samt ett nytt samarbete med miljöförvaltningen ställs idag miljökrav vid alla stadsövergripande upphandlingar där det är relevant. Efterhand som erfarenheten ökar om vilken typ av miljökrav som kan ställas, utvärderas och följas upp på ett bra sätt, kommer även möjligheten att kunna ställa "vassare" miljökrav att öka. Under kommande år ska även den sociala hållbarheten integreras i upphandlingsfrågorna.

Dagens arbete med att nyskapa, bevara, sköta och utveckla naturområden enligt miljömål 17 till 19 är en bra start på vägen mot målen. Staden har under senare år inrättat kommunala naturreservat både till land och till havs som hjälper till att bevara områden som är viktiga för såväl mångfalden av arter som för människors hälsa. Kunskapen om vad naturen ger oss i form av så kallade ekosystemtjänster är dock alltför begränsad idag. Om förståelsen ökar för vad exempelvis grönskande träd och buskar kan göra för att mildra klimateffekterna finns en bättre möjlighet för staden att utvecklas på ett sätt som är hållbart både ur människans och ur naturens perspektiv. Det kommer att bli svårt att nå målen om tillräcklig mängd lövskog och anläggning av våtmarker om inte takten på detta arbete ökar och mer mark förvärvas för dessa ändamål.

Vatten är grunden för allt liv. Miljömål 22 och 23 handlar om att värna, bevara och skydda vattnet, även för kommande generationer. För att säkerställa ett friskt och bra grundvatten är det viktigt att hitta och skydda de områden där dricksvattnet infiltreras i marken och de områden där det är lämpligast att ta ut vatten, mot framtida exploatering eller förorening. Det är oklart om dagens åtgärder är tillräckliga för att nå målen. Framtagandet av en övergripande vattenplan kommer att ge mer underlag för analys av detta område.

Inspiration och samverkan

För att staden ska nå framgång i sitt interna miljöarbete och leva upp till devisen Helsingborg tar ställning för miljön, är det viktigt att sprida kunskap och förståelse för miljöfrågan och varje persons enskilda betydelse för stadens resultat. Inom området inspiration och samverkan finns många viktiga delmål för att uppnå detta syfte, bland annat utbildningsinsatser och införande av miljö- och energiledningssystem.

Utfallet för området är till största delen positivt. Det finns några mätetal som inte uppnår målvärdet för 2012 bland annat målen om utbildning av stadens personal. Trots en bra start har staden inte lyckats nå upp till målvärdet för året. Bedömningen är att samtliga berörda kommer att ha genomgått utbildningen innan programperiodens slut.

1. Staden ska ha hög kompetens inom miljöområdet

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
1a. Nämnder, styrelser, förvaltnings- och bolagschefer ska minst två gånger per mandatperiod ges grundutbildning respektive fortbildning i miljöfrågor och information om stadens miljöarbete	 1a. Antal utbildnings- och informationstillfällena	Minst 1	1
	 1a. Antal utbildade personer	Minst 55	58
1b. Utbildning i miljöfrågor och information om stadens miljöarbete ska ges till alla nyanställda	 1b. Andel nyanställda som genomgått miljöutbildning	100 %	
1c. Senast 2015 ska stadens samtliga anställda ha genomgått utbildning i miljöfrågor och stadens miljöarbete	 1c. Andel miljöutbildade personer	Minst 40 %	17,8 %

1a. Antal utbildnings- och informationstillfällen

Under året bestämdes att nämnder och styrelser ska erbjudas utbildning på Atmos liknande den för stadens anställda. En viss målgruppsanpassning har dock skett av utbildningen. Under 2012 har följande nämnder genomgått utbildningen:

Miljönämnden, Idrotts- och fritidsnämnden respektive Barn- och utbildningsnämnden.

1a. Antal utbildade personer

Under 2012 har tre nämnder samt kommunalrådsberedningen genomgått utbildningen på Atmos vilket omfattar totalt 58 personer. Antal personer som genomgår utbildningen måste öka för att uppnå målet att låta alla förtroendevalda genomgå utbildning senast under 2014.

1b. Andel nyanställda som genomgått miljöutbildning

Samtliga anställda i staden genomgår under åren 2012-2015 utbildningen Atmos 2.0. Under denna period kommer även nyanställda att utbildas på Atmos. När utbildningsomgången genomförs kommer ett koncept för särskild miljöutbildning för nyanställda att tas fram som en del av introduktionen för nyanställda.

1c. Andel miljöutbildade personer

En stor anledning till att staden inte når målvärdet 2012 är att Skol-och fritidsförvaltningen inte startat utbildningen av sin pedagogiska personal. Diskussioner pågår med SFF för att lösa detta på ett bra sätt. SFFs personal motsvarar en stor del av stadens anställda. I övrigt löper utbildningen på.

1008 personer utbildades under 2012. Den ackumulerade siffran blir då 1338 personer av 7509 anställda.

2. De som bor, verkar och vistas i Helsingborg ska inspireras till bra miljöval och ges stöd i sitt miljöarbete

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
2a. Senast 2012 ska de som bor och verkar i Helsingborg ha tillgång till information och verktyg som möjliggör och inspirerar till bra vardagliga miljöval	 2a. Antal framtagna informationskoncept/verktyg	Minst 1	3
2b. Senast 2013 ska besökare i Helsingborg ha tillgång till information och verktyg som möjliggör bra miljöval under vistelsen	 2b. Antal framtagna koncept	Minst 0	0
	 2b. Antal användare	Minst 0	0
2c. Stadens miljömål och miljöarbete ska årligen synliggöras genom arrangemang och kampanjer	 2c. Antal arrangemang	Minst 1	11
2d. Senast 2015 ska staden, i samverkan med boende och fastighetsägare samt till exempel föreningar, näringsliv och organisationer, ha startat minst åtta miljöförbättringsprojekt	 2d. Antal miljöförbättringsprojekt	Minst 2	3
2e. Senast 2013 har staden tillsammans med näringslivet och Campus samt motsvarande högre utbildningar startat ett samverkansforum som syftar till att skapa en bättre miljö i Helsingborg	 2e. Utveckling av samverkansforum	Minst 50 %	50 %

2a. Antal framtagna informationskoncept/verktyg

Under 2012 har följande gjorts:

- Vår lufts kampanjsajt med tips och råd till helsingborgarna.
- Miljöinsikten med tips och råd till arbetsplatser i Helsingborgs stad.
- Informationsbroschyr till företag/arbetsplatser från den Hållbara resan med inspiration och information om hur man kan få stöd i sitt arbete med miljöbättre resor.

I övrigt pågår arbete med översyn av stadens hemsida och ett kommande kontaktcenter. När detta är klart och kanalerna för att nå ut med verktygen är kända, kommer fler verktyg att tas fram.

2b. Antal framtagna koncept

Arbetet har ännu inte påbörjats. För 2013 är målet att koncept ska vara framtaget.

2b. Antal användare

Ingen kommentar har lämnats.

2c. Antal arrangemang

Under 2012 genomfördes följande arrangemang:

Earth Hour, Energiutblick, I love Helsingborg, Elbilens dag, Elbilsrallyt, Världsmiljödagen, Helsingborgsfestivalen, Sundstrampet, Hard Rain, Gröna idéer, Elmopedturnen.

2d. Antal miljöförbättringsprojekt

Tre miljöförbättringsprojekt pågår:

Planteringar utan gränser. Miljöverkstaden (SBN) är projektägare. I samarbete med utvecklingsnämnden och Helsingborgshem. Utvecklingsnämnden bidrar med en projektledare.

Drottninghög - låncyklar. Samarbete med Drottninghögs områdesbibliotek (KF), IdeA (samarbetsprojekt mellan flera förvaltningar). 8 låncyklar finns för utlåning via bibliotekskortet.

Cykelväg mellan Fleninge-Ödåkra. Samarbetsprojekt mellan staden och Fleninge Hembygdsförening.

2e. Utveckling av samverkansforum

Arbete med att starta samverkansforum pågår. Tankar finns på ett gemensamt program (utvecklingsområde). Några exempel på de insatser som skett under året är: miljöfrukostostar med SBN och Campus, Globe Forum-workshop och tävling, energieffektiviseringsutbildningar (2 heldagar) för fem branschområden, bildande av en energigrupp med Sustainable Business Hub och Långeberga företagsgrupp.

3. Barn och ungdomar ska ges kunskap och vägledning för en miljöriktig livsstil

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
3a. Senast 2015 ska staden genomföra utbildning i miljöpedagogik riktad till samtlig personal som arbetar med barn och ungdomar	 3a. Andel personer utbildade i miljöpedagogik	Minst 0 %	0 %
3b. På stadens webbplats ska senast 2013 finnas en plats för miljöinformation, riktad till barn och ungdomar	 3b. Utveckling av webbplats	Minst 50 %	50 %

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
3c. Senast 2013 ska staden ha inrättat "Lilla miljöpriset" för bra insatser från barn och ungdomar.	 3c. Utdelning av Helsingborgs stads miljöpris för barn och unga	Minst 1	1

3a. Andel personer utbildade i miljöpedagogik

En enkätundersökning har genomförts med syfte att ta reda på om hållbar utveckling integreras i den dagliga verksamheten och om lärarna/pedagogerna har tillräckliga kunskaper om vad begreppet innebär och hur det kan implementeras i den egna undervisningen.

Slutsatserna efter enkätundersökningen är att arbetet med miljö- och hållbarhetsfrågor måste prioriteras högre för att det ska genomsyra alla skol- och fritidsförvaltningens verksamheter. Framförallt måste ledningen visa vägen och ge förutsättningar för arbetet i form av tid och möjlighet till samarbete. Det finns ett behov av att höja kunskapsnivån kring hållbar utveckling och då i kombination med konkreta verktyg för hur denna kunskap kan användas i utbildningen. Utbildningen måste vara kopplad till de krav som läroplanerna ställer. Erfarenhetsutbyte med andra kommuner, konkreta lektionstips, utbildning av personal, stöd från skolledning, kunskapsutveckling för skolledning, planeringstid, pengar, studiebesök och mer samarbete inom den egna verksamheten är viktiga faktorer för att få till stånd en undervisning och ett pedagogiskt arbete som tar upp frågorna om miljö- och hållbar utveckling.

3b. Utveckling av webbplats

Miljöverkstaden håller på att ta fram en applikation till barn och unga som kommer att kunna användas för att uppfylla detta mål. Samtidigt har stadsbyggnadsförvaltningen, miljöförvaltningen och Miljöbyrån sett över webbstrukturen under bo-bygga-miljö på helsingborg.se. Här planeras att information till barn och unga ska få en egen plats.

3c. Utdelning av Helsingborgs stads miljöpris för barn och unga

Årskurs 2 på gymnasieskolan Campeon tilldelades 2012 Helsingborgs stads miljöpris för barn och unga. Motiveringen löd: "Vinnaren av 2012 års miljöpris för barn och unga har visat ett stort engagemang för vår miljö. De har inte bara lärt sig själva mer om miljöfrågor, de har även velat påverka Helsingborgarna och lära dem mer om en hållbar framtid. Pristagarna har tagit kontakt med företag och kommuninvånare och berättat vad man kan göra för att förbättra vår miljö. Bland annat har de föreslagit att Helsingborgs stad ska ha ett miljökort, precis som det finns ett kulturkort."

4. Staden ska samverka internt och externt för ett effektivare miljöarbete

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
4a. Senast 2012 ska staden ha inrättat en funktion för EU-samordning av miljöfrågor, omvärldsbevakning och samordning av stadens deltagande i regionalt, nationellt och internationellt miljöarbete	 4a. Funktion för EU-samordning miljöfrågor och nätverk	100 %	0 %
4b. Senast 2015 ska stadens förvaltningar och bolag ha infört ett	 4b. Andel enheter med miljö- och energiledningssystem (MELS)	30 %	27 %

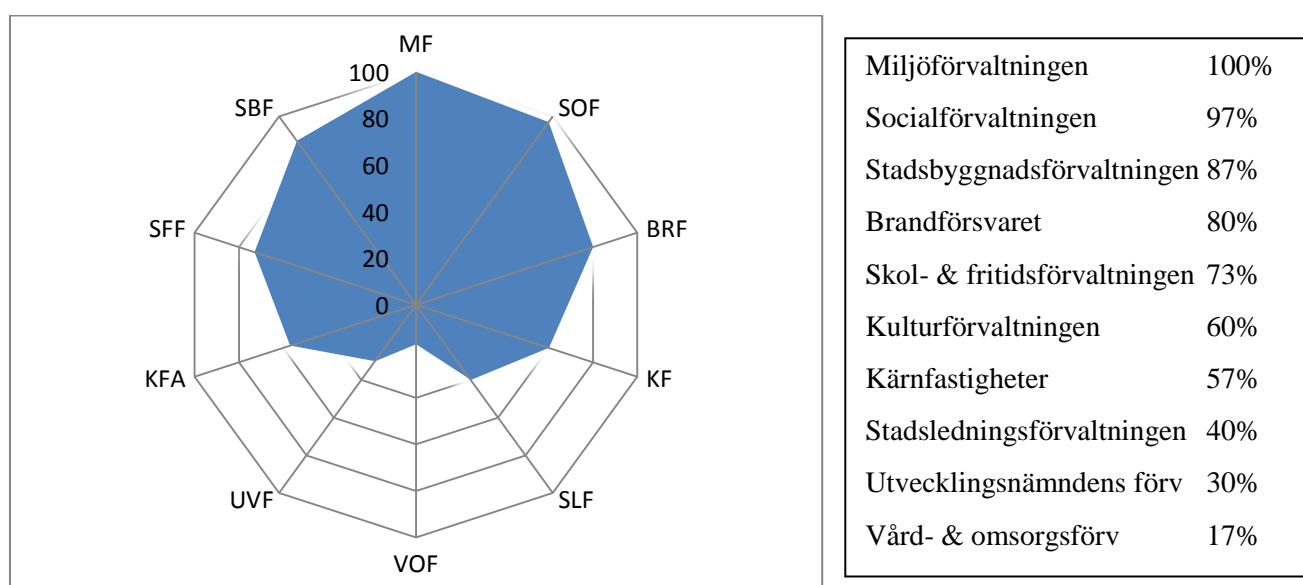
Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
miljö- och energiledningssystem för alla enheter	4b. Antal stödinsatser till andra förvaltningars arbete med miljö- och energiledningssystem	Minst 100	179

4a. Funktion för EU-samordning miljöfrågor och nätverk

Funktionen har inte inrättats under 2012. Strategiska avdelningen på stadsledningsförvaltningen och miljöbyrån har dock påbörjat dialog om hur man ska komma vidare i denna fråga.

4b. Andel enheter med miljö- och energiledningssystem (MELS)

Målet är att alla enheter inom staden ska ha ett fungerande MELS senast 2015. I dagsläget pågår arbete med att införa MELS på samtliga förvaltningskontor. I spindeldiagrammet nedan visas hur långt respektive förvaltning kommit med att införa ett fungerande MELS på förvaltningskontoret.

Diagrammet visar hur långt förvaltningskontoren kommit med att införa ett miljö- och energiledningssystem. Den yttersta ringen motsvarar 100 procent och mittpunkten 0 procent. I tabellen till höger ses andelen angivet som siffror.

För de flesta förvaltningarna motsvarar spindeldiagrammet hela förvaltningen. För de större förvaltningarna är förvaltningskontoret en av flera grupper i miljöledningsarbetet. Vi har i staden förvaltningar med ca 35 anställda upp till ca 3500 anställda. Självklart skapar detta olika förutsättningar.

Flera förvaltningar har kommit en bra bit närmre ett komplett miljöledningssystem jämfört med tidigare. Fyra förvaltningar, socialförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och brandförsvaret har som målsättning att vara klara med sina förvaltningskontor under 2013. Stadsledningsförvaltningen har som ambition att vara färdig med MELS under våren 2014. Även kulturförvaltningen har tagit ett stort steg framåt jämfört med tidigare år. Kärnfastigheter som tidigare varit nära ett komplett system har tagit ett litet steg bakåt därför att koordinatören fått nya arbetsuppgifter. Det finns dock stora förhoppningar om att ta nya tag för att även här komma framåt igen. Kärnfastigheter har bland annat jobbat med fokusområdet "kontoret" och ligger högst i staden när det gäller inköp av ekologiska livsmedel, 95 procent!

Vård- och omsorgsförvaltningen är mitt i en omorganisation av sitt miljöledningsarbete och

kommer att dela in förvaltningen i flera separata enheter. En plan finns för att introducera de nya koordinatorerna i sina roller och ge dem verktygen för att kunna arbeta med MELS.

Utvecklingsnämndens förvaltning är den förvaltning som har det svårast att ta sig framåt just nu. Förvaltningen har samtidigt gjort flera bra saker inom ramen för MELS under de senaste två åren och bland annat i hög grad fått ner antalet taxiresor genom att mäta, följa upp och belysa situationen. Diskussioner om ett omtag av arbetet inom förvaltningen har påbörjats.

Miljöförvaltningen har haft ett miljöledningssystem sedan 1996.

Enligt uppgifter från Håll Sverige Rent har 49 kommunala förskolor och skolor Grön Flagg vilket motsvarar 44 procent av stadens kommunala skolor och förskolor. Grön Flagg är en internationell certifiering för förskolor och skolor och ett verktyg för att jobba handlingsinriktat med hållbar utveckling ur ett tydligt barn- och ungdomsperspektiv.

4b. Antal stödinsatser till andra förvaltningars arbete med miljö- och energiledningssystem

Kärnfastigheter och miljöförvaltningens samarbete kring brukarsamverkan har bidragit till det stora antalet stödinsatser. Arbetet med skol- och fritidsförvaltningen och Skolstaden har varit fortsatt intensiv under 2012. När det gäller miljöledningsarbetet som helhet finns det förhoppningar om att 2-3 förvaltningar kan få stadens miljödiplom under 2013.

Hållbart transportsystem

Helsingborgs stad fungerar som en trafiknod både inom tätorten och inom det geografiska området inom kommungränsen. Trafikmängden är stor och trafikens negativa miljöpåverkan har därigenom stor betydelse för vår miljö. Trafiken ger upphov till framförallt miljö-, hälso- och klimatpåverkande utsläpp till luft, buller och trängsel. För staden är det viktigt att verka för och ställa krav på miljöförbättrande åtgärder likväl som att planera rätt, inspirera och underlätta för medborgarna att resa hållbart.

Utfallet för området är till största delen positivt. Det finns några mätetal som inte uppnår målvärdet för 2012 bland annat mätetalen som handlar om hur staden reser vid tjänsteresor. En glädjande förändring som skett under 2012 är dock att användningen av privat bil i tjänsten minskat med 30 000 mil under året jämfört med året innan. Eftersom privata bilar i betydligt större utsträckning än stadens tjänstebilar går på bensin eller diesel är detta en mycket positiv utveckling.

5. Trafiken och dess utsläpp ska minska genom fysiska åtgärder

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
5a. Senast 2014 ska en kollektivtrafikplan ha utarbetats som tar vid efter den nuvarande bussvisionen	● 5a. Framtagen trafikvision 2035	Minst 50 %	80 %
	● 5a. Framtagen Bussvision 2020	Minst 50 %	75 %
5b. En ny handlingsplan för cykel ska utarbetas senast 2012	● 5b. Antalet cyklister ska öka	Minst 4 %	5,5 %
5c. Gångtrafiken ska 2015 ha främjats genom ökat utrymme med högre standard, minskade barriärer och upplevd kvalitet	◇ 5c. Antal fotgängare i centrum/stadskärnan		0
5d. Staden ska aktivt arbeta för att det 2015 finns fler tankställen som erbjuder fordonsgas och fler laddstationer för elbilar än år 2010	● 5d. Antal laddningsstationer för elbilar	Minst 2	6
	● 5d. Antal tankställen för gas	Minst 3	3
5e. Godstransporter på järnväg eller till sjöss ska underlättas	◇ 5e. Andel gods på järnväg eller till sjöss		
	◇ 5e. Antal genomförda aktiviteter med syfte att påverka Trafikverket och andra relevanta aktörer		
5f. Staden ska aktivt arbeta för att näringslivet anordnar samlastningslösningar i syfte att minska lastbilstrafiken i tätorten	◇ 5f. Antal aktiviteter som syftar till att intressera näringslivet för samlastningslösningar		

5a. Framtagen trafikvision 2035

Ett material till trafikstrategi (tidigare benämnd trafikvision) har tagits fram för fortsatt remiss- och beslutshandling.

5a. Framtagen Bussvision 2020

Skånetrafiken och Helsingborgs stad har under året blivit överens om målen för det fortsatta arbetet. Ett nytt busslinjenät med framkomlighetsåtgärder har tagits fram. En utredning om superbussar planeras att genomföras under våren 2013.

En ny entreprenör är utsedd och kommer att ta över stadsbusstrafiken vid halvårsskiftet 2013.

5b. Antalet cyklister ska öka

Flöden mäts som medelvärdet över året med undantag av vintermånaderna (dec-feb) vid mätstationen på Hävertgatan. Anledningen till att vintermånaderna valts bort är att statistiken påverkas starkt av väder. Då det ligger snö minskar antalet cyklister drastiskt.

Stadens cykelkarta har förnyats med bland annat förslag på cykelrundor runt Helsingborg för friluftsliv och rekreation. Tillsammans med Helsingör har en helt ny cykelkarta tagits fram, som visar cykelstråk på båda sidor sundet.

EU-projektet Öresund som cykelregion med delprojekt har slutredovisats.

För att öka antalet cyklister har en gång- och cykelväg byggts mellan Påarp och Långeberga som knyter an till befintliga stråk in mot centrum. Huvudcykelstråket och tvärstråket från Laröd till Ramlösa station har färdigställts. Utmed Skånegatan har det byggts separat cykelbana, och en första etapp av separata cykelbanor utmed Ramlösavägen har färdigställts.

Stadens cykelplan vägleder fortsatt arbete.

5c. Antal fotgängare i centrum/stadskärnan

Fotgängarräkningen avseende 2011 har sammanställts och kommer att användas som utgångsvärde för fortsatta mätningar. Antal personer som rörde sig in till stadskärnan var under 2011 i genomsnitt 23990 per dygn.

Analysen av mätningen påbörjas våren 2013. Nästa mätning beräknas ske 2014. Mätmetoden för 2011 finns dokumenterad till underlag för kommande mätningar.

5d. Antal laddningsstationer för elbilar

Under året har laddmöjligheter installerats i Sundstorgsgaraget. Helsingborgshem, som sedan tidigare har laddningsstation utanför sitt huvudkontor, har även uppfört en laddstolpe vid studentboendet på Bryggaregatan. När 2012 avslutades fanns följande laddmöjligheter i och omkring Helsingborg: Hamntorget, IKEA (6 laddplatser), McDonald's Ättekulla, Vasatorps Golfklubb samt Väla (8 laddplatser). Den laddstolpe som planeras inom ramen för projekt E-mission kommer att uppföras under 2013.

5d. Antal tankställen för gas

I Helsingborgs stad finns tre tankställen för gas: NSR Biogas på Hjorthögsvägen 1, Preem/Öresundskraft på Ängelholmsvägen 38 och Öresundskraft på Sydhammsgatan 12. Inga nya tankställen har tillkommit under året.

5e. Andel gods på järnväg eller till sjöss

Ingen kommentar och inget utfall har rapporterats in.

5e. Antal genomförda aktiviteter med syfte att påverka Trafikverket och andra relevanta aktörer

Ingen kommentar och inget utfall har rapporterats in.

5f. Antal aktiviteter som syftar till att intressera näringslivet för samlastningslösningar

I maj 2012 ordnades en workshop/seminarium i samarbete med trafikverket hos näringsliv- och destinationsutveckling (NoD)/stadsledningsförvaltningen. Ett flertal olika typer av aktörer var närvarande; tjänstemän från staden, transportörer, handlare med flera. Det fanns ett stort intresse och nyfikenhet bland aktörerna, men också en stor rädsla för försämrad servicegrad för butikerna.

Det finns aktörer som både skulle vilja och kunna leverera samlastningslösningar. Det finns dock en utmaning i de befintliga affärsmodellerna där transporterna ofta bakas in i varans pris. Samlastningsmomentet skulle därmed innebära en merkostnad som inte är obetydlig för parterna i kedjan. Incitament för förändring av affärsmodellerna behöver skapas på ett sätt som inte snedvrider konkurrensen.

6. Trafiken och dess utsläpp ska minska genom miljöanpassning av fordon

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
6a. Stadens ska från och med 2011 ställa krav på miljöanpassade fordon vid all upphandling av person- och godstransporter samt entreprenader där motordrivna arbetsredskap används	 6a. Andel upphandlingar med miljökrav	100 %	99 %
6b. Staden ska verka för att dieseldrivna lok stationerade i Helsingborg ska vara försedda med moderns avgasrening senast 2015	 6b. Andel lok med modern avgasrening stationerade i Helsingborg	Minst 40 %	60 %

6a. Andel upphandlingar med miljökrav

Under 2012 genomfördes två upphandlingar på vård- och omsorgsförvaltningen. Den ena gällde uppdraget att driva två vårdboenden i staden den andra gällde fritt omsorgsval. I båda upphandlingarna ställdes miljökrav avseende fordon enligt stadens miljöprogram.

Under 2012 har två upphandlingar genomförts på stadsbyggnadsförvaltningen (beläggning och belysning). I båda upphandlingarna har det ställts krav på miljöanpassade fordon då motordrivna arbetsredskap används. Stadsbyggnadsförvaltningen har även följt upp hur miljökraven följs hos entreprenörerna. Urvalet har gjorts utifrån en spridning avseende entreprenör och typ av projekt. Utvalda projekt är Laröd "färdigställande", Planteringen, Bruksgatan, IH torg samt gång- och cykelväg Långeberga - Påarp. Entreprenörerna har fått svara på frågor hur väl de uppfyller ställda miljökrav. Resultatet visar att 23 av 25 krav har uppfyllts. Orsaken till avvikelserna är att två entreprenörer inte uppfyller ställda krav på hydraulolja/hydraulvätskor. Det innebär dock inte att man använder fel olja, men att leverantören är fabrikatsbunden till en viss olja för att garantin ska gälla. Inför rapporteringen 2013 kommer man att se över ställda krav, så att de är korrekt formulerade.

I de upphandlingar som görs på stadsledningsförvaltningen har i samtliga fall ställts krav på miljöanpassade fordon avseende person och godstransporter.

Kärnfastigheter har rapporterat in att miljökrav ställts i 90 procent av alla upphandlingar som avser person- eller godstransporter.

Övriga förvaltningar har inte genomfört några upphandlingar inom denna kategori.

6b. Andel lok med modern avgasrening stationerade i Helsingborg

Green Cargo har meddelat att de både har lok av en äldre modell med stora utsläpp (T44) och lok med nyare/moderna utrustning med mindre utsläpp. Någon statistik på antalet lok som är stationerade här går dock inte att få ut eftersom loken används i omlopp för att skapa så stor effektivitet som möjligt. Av totalt cirka 100 T44 har i dagsläget 60 stycken fått modernare teknik. Det är denna siffra som presenteras i mätetalet.

7. Trafiken och dess utsläpp ska minska genom trafikreglering

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
7a. Restiden för kollektivtrafik, gång och cykel ska minskas jämfört med förhållandet 2010	 7a. Restid för kollektivtrafik (km/h)	Minst 19,6 km/h	19,1 km/h

7a. Restid för kollektivtrafik (km/h)

Medelhastigheten under 2012 för linjerna 1-8 var något lägre än föregående år. Passagerarantalet har ökat under 2012, vilket är positivt men det är en förklaring till att bussarnas genomsnittshastighet minskat, då bussarna stannar på fler hållplatser och fler passagerare stiger på och av. Prioriteringar av busstrafiken i trafikplaneringen kan förbättra statistiken. Månader med snöväder medför lägre genomsnittshastighet för bussarna.

Ändrad linjesträckning för buss nr 8 har för den linjen medfört högre genomsnittshastighet. Linje 8 trafikerar från och med december 2011 Laröd/Domsten och därmed vägar med högre hastighet och färre stopp.

8. Trafiken och dess utsläpp ska minska genom beteendepåverkan

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
8a. Infrastrukturinsatser som främjar hållbara resor ska kombineras med åtgärder för ett miljöriktigt resebeteende	 8a-b. Aktiviteter för miljöriktigt resebeteende	Minst 4	11
8b. Staden ska uppmuntra hushåll och arbetsplatser till hållbara resor genom rådgivning, informationsinsatser och arrangemang			
8c. Uppföljning, kartläggning och analys av tjänsteresor ska ske en gång per år	 8c. Andel flygresor av längre tjänsteresor	Max 41 %	46,6 %
	 8c. Sträcka med kollektivtrafik i tjänsten		
	 8c. Förnyelsebara drivmedel i stadens tjänstebilar	Minst 50 %	48 %
	 8c. Antal genomförda uppföljningar av tjänsteresor	Minst 1	1

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
	 8c. Andel av den totala körsträckan som skett med privata bilar	Max 28 %	24 %

8a-b. Aktiviteter för miljöriktigt resebeteende

Följande aktiviteter har gjorts inom:

- *Den hållbara resan*: Elbilens dag, Sundstrampet, Skånetrampar, Trafikantveckan, Arbetsplatsträffar på KF, KFA, VOF, uppmuntringskampanj till kollektivtrafikanter och cykelresenärer, synbarhetskampanj till cyklister
- *Miljöverkstaden*: Skåneresan, Kulturjakten, Jordan runt på 80 dagar, Tar mig till skolan

8c. Andel flygresor av längre tjänsteresor

Andelen flygresor av det totala antalet längre tjänsteresor som Helsingborgs stad genomförde under 2012 låg på 46,6 procent. 2011 inrapporterades siffran 43 procent. Denna siffra har sedan visat sig vara felaktig då statistiken även omfattade två av stadens bolag. Målet 41 procent är satt utifrån att flygresornas andel kontinuerligt bör minska från utgångsåret 2010.

Det totala antalet längre tjänsteresor (det vill säga de som gjorts med tåg eller flyg) uppgick 2012 till knappt 3000 stycken varav flygresorna utgjorde nästan 1400 av dessa.

Helsingborgs stad kompenserar sedan 2010 för sina flygresor genom att betala in fyra procent av resans kostnad till en lokal klimatkompensationsfond. Fonden används för att dela ut medel till aktiviteter inom Helsingborgs stad som sker för att minska stadens klimatpåverkan. Miljöbyråns styrgrupp beslutar om hur medel ur fonden ska fördelas. De medel som inkom till fonden under 2012 samt det överskjutande belopp som fanns kvar sedan 2011 kommer att fördelas mellan ett projekt om hållbara transportmedel med hjälp av specialbyggda elcyklar med transportflak för transport av hjälpmedel inom hemvården (65 000kr) samt en investering i solcellspaneler på Kungshults vårdboende (150 000kr). Båda projekten ger ett minskat utsläpp av klimatpåverkande utsläpp.

Installation av solceller är ett prioriterat område för staden och finns bland annat med i stadens *energistrategi*.

Att köpa in elcyklar kan tyckas vara en mindre åtgärd med en förhållandevis hög kostnad. Projektet kommer dock att leda till att mindre transporter sker med bilar och kan förhoppningsvis även ge ringar på vattnet så att fler andra transporter framöver sker med cykel eller andra miljövänliga alternativ. Projektet ligger dessutom väl i linje med miljöbyråns arbete *Den hållbara resan*.

8c. Sträcka med kollektivtrafik i tjänsten

Tyvärr går det i dagsläget inte att få fram någon siffra på hur mycket staden som organisation har använt kollektivtrafiken vid tjänsteresor. Vid kontroll med Skånetrafiken går det enbart att få fram uppgifter på den totala summan som fakturerats staden. I denna summa ingår även skolskjutsar, hyra av bussar, betalning för stadstrafiken mm. Inför uppföljningen av år 2013 hoppas vi ha kunnat hitta ett annat sätt att följa upp detta mätetal på.

8c. Förnyelsebara drivmedel i stadens tjänstebilar

Av det drivmedel som användes inom Helsingborgs stad år 2012 var andelen gas och etanol 48 procent vilket i jämförelse med fjolårets statistik är en minskning med 10 procent.

Mellan 2011 och 2012 har den faktiska mängden drivmedel som köpts in ökat med 8078 liter/kubikmeter. Användningen per drivmedel fördelar sig mellan:

* Gas: 28.7% (+ 6.5%). Den inköpta mängden har ökat med 23 500 kubikmeter sedan 2011.

* Etanol: 18,9% (- 16.9%). Den inköpta mängden har minskat med drygt 53 000 liter sedan 2011. Detta beror troligen delvis på att etanolbilar bytts mot gasbilar. Det finns dock en risk att man tankat bensin istället för etanol. En fördjupning i detta kommer att ske under 2013.

* Bensin: 27% (- 3.3%). Den inköpta mängden har minskat med 12 000 liter sedan 2011.

* Diesel: 25,2% (+ 13.4%). Den inköpta mängden har ökat med 45 600 liter sedan 2011. Användningen har troligen inte ökat i den omfattning som anges här utan ökningen beror troligen främst på att vi fått in statistik från fler drivmedelsbolag (vilka i huvudsak säljer bensin och diesel) under 2012 än vad vi kunnat få under 2011.

8c. Antal genomförda uppföljningar av tjänsteresor

Under 2012 genomförde miljöförvaltningen en uppföljning och analys av stadens tjänsteresor som presenterades i stadens miljörapport. Under 2013 kommer en fördjupad analys att ske.

8c. Andel av den totala körsträckan som skett med privata bilar

Den procentuella andelen av den körsträcka som körts med privat bil i tjänsten inom Helsingborgs stad har minskat med 20 procent, nästan 30 000 mil, sedan 2011. Även användningen av tjänstebilar har minskat med 7000 mil under 2012 vilket sammantaget gör att den körsträcka som körts med privata bilar i tjänsten under 2012 utgjorde 24 procent av den totala körsträckan.

Hållbart energisystem

Ett av de stora samtalsämnena under de senaste åren har varit människans påverkan på klimatet, de förändringar vi redan kan se och de vi förväntar oss framöver. Människans utsläpp av klimatpåverkande gaser, där koldioxid är den klart dominerande källan, måste minska drastiskt för att det klimat vi har här och som växter och djur anpassat sig till under årtusenden, inte ska förändras. Helsingborgs stad som organisation strävar efter att bli energineutral i den meningen att tillförseln av förnybar energi från anläggningar inom kommunen motsvarar den mängd energi som används inom kommunen.

Utfallet för området är under 2012 är i stort positivt. Ett större antal mätvärden har dock av olika anledningar inte rapporterats in. Arbetet med att minska energianvändningen löper på bra inom stadens organisation och inom kommunen som helhet. Mer oroande är att minskningen av utsläpp av växthusgaser nu ser ut att ha planat ut och inte sker i den omfattning som krävs för att staden ska kunna nå sina mål. Arbetet med att ta fram handlingsplaner både för stadens verksamheter och för stadens bolag kommer att påbörjas under 2013.

9. Utsläppen av växthusgaser ska minska

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
9a. Utsläppen av växthusgaser från källor inom Helsingborgs kommun ska minska med minst 25 % mellan år 2005 och år 2015			
9b. Utsläppen av växthusgaser inom Helsingborgs kommun ska minska med minst 70% mellan år 2005 och 2035	◆	9a-c. Utsläpp av växthusgaser	Max 693 088 ton 750 300 ton
9c. Utsläppen av växthusgaser inom Helsingborgs kommun ska minska med minst 85 % mellan år 2005 och år 2050			
9d. Helsingborgs stad som organisation är fossilbränslefritt år 2020		Mätetal saknas	
9e. År 2013 finns en handlingsplan för hur målen kring minskade utsläpp av växthusgaser ska nås	◇	9e. Framtagen handlingsplan för växthusgaser	
9f. År 2013 finns en samverkansgrupp för företag med fokus på klimatarbete i Helsingborg	◇	9f. Bildande av samverkansgrupp	0 %

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
9g. Stadens bolag ska senast 2013 ha en tidsatt handlings-plan, med målnivåer och aktiviteter, för hur de ska minska sina utsläpp av växthusgaser	 9g. Andel av bolagen med färdig handlingsplan		

9a-c. Utsläpp av växthusgaser

Statistiken har en fördröjning på cirka två och ett halvt år. Utfallet avser därför utsläppen av växthusgaser inom kommunens geografiska gräns år 2009. För att nå det långsiktiga målet om 70 procent minskning till år 2035 behöver utsläppen minska i snabbare takt än vad vi nu ser. Statistiken är dock lite osäker. Underlaget och beräkningsmodellen för statistiken förfinas varje år vilket innebär att utsläppen inte alltid följer den trend man tidigare kunnat se. Förändring av statistiken över tidigare års resultat sker samtidigt med att statistik för ett nytt år presenteras.

Under 2013 ska en handlingsplan tas fram som visar hur staden ska arbeta för att nå målen kring minskade utsläpp av växthusgaser.

9e. Framtagen handlingsplan för växthusgaser

Miljönämnden har ännu inte påbörjat några åtgärder. Planen kommer att arbetas fram under 2013.

9f. Bildande av samverkansgrupp

Åtgärder för att nå detta mål samordnas med etappmål 2e. Miljöfrukostarbetet har utvecklas för båda etappmålen i en form av samverkansgrupp.

Det är tänkt att befintliga samverkansgrupper för företag kontaktas för att undersöka intresset med att jobba med klimatfrågor. Inspiration ska sökas från liknande grupper i andra städer såsom Eskilstuna, Sundsvall, Kristianstad, Köpenhamn med flera.

9g. Andel av bolagen med färdig handlingsplan

Miljönämnden har ännu ingen information om hur arbetet med detta mätetal/mål framskrider. Arbetet ska redovisas under 2013.

10. Tillförseln av förnybar energi ska öka

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
10a. Senast 2013 ska det finnas riktlinjer i form av inspirerande informationsmaterial om småskalig vindkraft och solenergi i syfte att förenkla bygglovsprocessen	 10a. Framtagande av riktlinjer om småskalig vindkraft och solenergi	Minst 50 %	0 %

10a. Framtagande av riktlinjer om småskalig vindkraft och solenergi

Ingen kommentar har rapporterats in.

11. Energianvändningen ska bli mer effektiv

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
11a. Hushållens energianvändning ska minska med minst 10 % per invånare mellan år 2005 och år 2015	◇ 11a. Total energianvändning i hushållen	Max 8,17 MWh/inv	
11b. Staden ska verka för att användningen av köpt elenergi inom industrisektorn ska minska med minst 15 % mellan år 2005 och år 2015	● 11b. Minskad elanvändning inom industrin	Max 1 088 310 MWh	858 879 MWh
	● 11b. Energirådgivning inom industrin	Minst 35	39
11c. Användningen av köpt elenergi (inklusive verksamhetsenergi) mätt i kWh/ m ² i stadens lokaler, bostäder och andra kommunala verksamheter ska minska med minst 15 % mellan år 2005 och år 2015	● 11c. Minskning av köpt elenergi Kärnfastigheter	Minst 12 %	18,4
	◇ 11c. Minskning av köpt elenergi Helsingborgshem	Minst 10,5 %	
	● 11c. Minskning av köpt elenergi, egna avtal	Minst 2 %	32 %

11a. Total energianvändning i hushållen

Årets statistik från SCB är troligen felaktig och därför har inget utfall angetts ovan. Statistiken från SCB ger ett utfall på 2,79 MWh/invånare, att jämföra med statistiken som inhämtades år 2011 på 8,06 MWh/invånare. Vid närmare granskning av statistiken saknas uppgifter för fritidshus och förbrukningen för flerbostadshus bedöms vara ca 600 000 MWh för låg. Det går tyvärr inte att få fram någon mer rättvisande siffra från SCB.

Statistiken från SCB har en fördröjning på cirka två och ett halvt år. Utfallet avser därför energianvändningen i hushållen inom kommunens geografiska gräns år 2009.

11b. Minskad elanvändning inom industrin

Statistiken kommer cirka två och ett halvt år efter aktuellt år vilket innebär att dessa siffror motsvarar 2009 års förbrukning inom den industri som finns inom kommunens geografiska gräns. Den nu tillgängliga statistiken visar att vi har nått målvärdet för året med råge och att vi även uppnått målet för 2015 (minus 23%).

Statistiken förfinas och förbättras årligen vilket innebär att även siffrorna bakåt i tiden förändras. Vi måste därför vara medvetna om att statistiken kommande år kan visa på att minskningen inte varit fullt så stor. Arbetet med att minska energiförbrukningen inom industrin måste därför fortsätta med oförminskad styrka.

11b. Energirådgivning inom industrin

Energi- och klimatrådgivarna har under året samarbetat med miljöförvaltningens tillsynspersonal i det länsövergripande projektet Proeff. Inom projektet har 24 besök genomförts. Ytterligare nio besök har skett under året. Till det kommer sex rådgivningar per telefon och mail.

11c. Minskning av köpt elenergi Kärnfastigheter

Även under 2012 har den mängd elenergi som köpts in av Kärnfastigheter till stadens lokaler fortsatt att minska. Minskningen innebär att målet för 2015 redan har uppnåtts.

Ett enskilt exempel som är värt att lyfta fram är miljöförvaltningens minskning av elförbrukningen med hela 65 procent sedan 2004 (statistik för 2005 saknas tyvärr) vilket gör att man nu ligger på låga 18,2 kWh/kvm. Mellan 2011 och 2012 har förvaltningen minskat sin förbrukning med runt 20 procent. Den enskilt största förändringen som gjorts under året är att man delat ut grenkontakter med avstängningsknapp till alla medarbetare. Detta har inneburit att alla transformatorer till skrivbord, laddare med mera inte drar energi utanför kontorstid. Om detta är orsaken till den stora förändringen är ännu för tidigt att avgöra.

11c. Minskning av köpt elenergi Helsingborgshem

Statistiken för 2012 är inte klar ännu varför något utfall inte kan rapporteras in.

11c. Minskning av köpt elenergi, egna avtal

Den mängd elenergi som köpts av stadens verksamheter till lokaler som inte ägs av Kärnfastigheter har mellan 2011 och 2012 minskat med 32 procent, från 43 008 MWh till 29 370 MWh. Den kraftiga minskningen beror framförallt på att ett par större externa förhyrningar har sagts upp under 2012, bland annat Drottninghögshemmet.

Sundare Helsingborg

Att förbättra livsbetingelserna för stadens alla invånare är en viktig uppgift för Helsingborgs stad. Inom det prioriterade området sundare Helsingborg fokuserar vi på dessa uppgifter med speciell tonvikt på konsumtion, buller och kemikalier.

Utfallet för området är skiftande med något fler mätetal som uppnåtts än som inte uppnåtts. Vi kan se att vi ännu inte når upp till önskade resultat vad avser avfallshantering och luftföroreningar.

12. Bullret ska minska

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
12a. Minst 20 bostadsfastigheter, med trafikbullernivåer som överstiger de riktvärden som riksdagen har ställt sig bakom, ska åtgärdas fram till juli 2013	● 12a. Antal åtgärdade bostadsfastigheter	Minst 10	27
12b. Senast 2012 ska tysta områden ha inventerats och redovisats i planeringsportalens karttjänst	● 12b. Genomförd inventering	Minst 100 %	100 %
	● 12b. Redovisning i karttjänst	Minst 100 %	100 %

12a. Antal åtgärdade bostadsfastigheter

Under 2012 har staden byggt bullerplank utefter Österleden, Fältarpsvägen och Filbornavägen. Längs Fältarpsvägen är det 18 fastigheter som primärt berörs av bullerplanket och längs Filbornavägen är det 9 fastigheter som åtgärdats.

12b. Genomförd inventering

Inventeringen av tysta områden är genomförd i samband med kartering av omgivningsbuller. Resultatet presenteras i grönplanen.

12b. Redovisning i karttjänst

Redovisningen av bullerkarteringen i karttjänsten är klar.

13. Avfallsmängden ska minska

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
13a. Restavfall ska minska enligt direktiven i avfallsplanen	● 13a. Insamlad mängd restavfall (kg/invånare)	Max 195 kg/inv	191kg/inv
13b. Staden ska verka för att hushållens totala avfallsmängd inte ska öka	◇ 13b. Total insamlad avfallsmängd från hushåll (kg/invånare)	Max 486 kg/inv	
13c. Vid årliga plockanalyser av restavfallet	■ 13c. Andel elavfall (% av restavfallet)	Max 0,5 %	1,4 %

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
ska högst 0,5 % vara elavfall och inget farligt avfall ska förekomma	 13c. Andel farligt avfall (% av restavfallet)	Max 0 %	0,2 %
13d. Senast 2011 ska en plan finnas för riktad information/ utbildningsinsatser inom området avfallsminimering	 13d. Upprättande av plan för informationsinsatser för avfallsminimering	Minst 100 %	20 %

13a. Insamlad mängd restavfall (kg/invånare)

Insamlad mängd restavfall är mindre än föregående år och målet följs därmed.

13b. Total insamlad avfallsmängd från hushåll (kg/invånare)

Uppgiften om den totala avfallsmängden från NSR var ännu inte klar vid inrapporteringen till denna rapport.

13c. Andel elavfall (procent av restavfallet)

Plockanalyser från villor visar att restavfallet innehöll 1,4 procent elavfall. Tyvärr är 2012 års resultat sämre än föregående år (1,1 procent). NSR har under året utökat möjligheterna till insamling av elavfall genom utsättning av samlare för småelektronik på två större livsmedelsaffärer. Antalet abonnemang hos flerfamiljsfastigheter för ljuskällor och småelektronik har ökat under året.

Under kommande år planeras fastighetsnära insamling av ljuskällor och småelektronik vid villor.

13c. Andel farligt avfall (procent av restavfallet)

Plockanalyser från villor visar att restavfallet innehöll 0,2 procent farligt avfall. Målet är att inget farligt avfall ska förekomma.

13d. Upprättande av plan för informationsinsatser för avfallsminimering

Arbetet bedrivs numera som ett regionalt projekt inom Skåne Nordväst. En gemensam plan ska tas fram för hela regionen. Därför har ingen plan upprättats för Helsingborgs stad. En studie har påbörjats som ska ligga till grund för framtida kommunikationsstrategier.

14. Hanteringen av miljö- och hälsoskadliga ämnen ska minska

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
14a. Staden ska ansluta sig till Miljöbyggprogram Syd under 2011	 14a. Anslutning till miljöbyggprogram Syd		
14b. Staden ska verka för att Miljöbyggprogram Syd senast 2012 utvecklas till att även omfatta områdena materialval och utfasning av farliga ämnen	 14b. Utveckling av miljöbyggprogram Syd	Minst 1	
14c. Riktad utbildning och information om kemikalier och övriga varor ska ske årligen till näringsliv och hushåll	 14c. Antal utbildningar/informationsinsatser om kemikalier	Minst 1	5

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
14d. Senast 2012 ska det finnas en handlingsplan som säkerställer en kontinuerlig förbättring av kvaliteten på det slam som produceras på Öresundsverket avseende förekomst av metaller och organiska ämnen	Mätetal saknas		
14e. Ekologisk odling på stadens åkermark ska uppmuntras så att minst 30 procent av arealen är ekologiskt odlad 2015	◇ 14e. Ekologisk odling på stadens mark	Minst 24 %	

14a. Anslutning till miljöbyggprogram syd

Staden avvaktar resultatet av byggkravsutredningen (SOU 2012:86), innan anslutning kan bli aktuell. Vidare måste resursfrågan för uppföljning av miljöbyggprogram syd lösas inom stadsbyggnadsförvaltningen innan anslutning kan ske.

14b. Utveckling av miljöbyggprogram syd

Denna fråga kan staden inte påverka förrän vi anslutit oss till miljöbyggprogram syd.

14c. Antal utbildningar/informationsinsatser om kemikalier

Miljöförvaltningen har under 2012 genomfört fem föreläsningar med temat "Kemikalier i barns vardag".

14e. Ekologisk odling på stadens mark

Uppgiften om ekologisk odlad areal under 2012 var ännu inte klar vid inrapporteringen till denna rapport. Siffran för 2011 var 21,5 procent.

15. Medborgarnas livsmiljö och hälsa ska förbättras

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
15a. Riktlinjer för minimiavstånd till lek, rekreation, motion och mötesplatser ska tas fram senast 2012	■ 15a. Framtagande av riktlinjer för rekreation mm	Minst 100 %	75 %
15b. Riktlinjer för trygga boendemiljöer ska tas fram senast 2011	◇ 15b. Framtagna riktlinjer för trygga boendemiljöer		
15c. Senast 2015 ska ett underlag för stadens anpassning till klimatförändringar ha tagits fram	● 15c. Underlagsmaterial för klimatanpassning	Minst 100 %	100 %
15d. Senast 2014 ska det finnas riktlinjer för hur störande ljussättning minimeras	● 15d. Framtagande av riktlinjer för ljussättning	Minst 25 %	30 %
15e. Årsmedelvärdet av kvävedioxidhalter i	◆ 15e. Mätning av kvävedioxid Drottninggatan	Max 31µg/m ³	31,9µg/m ³

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
gatumiljö ska minska jämfört med 2010 års nivå	 15e. Mätning av kvävedioxid S Stenbocksgatan	Max 26,9 µg/m ³	28 µg/m ³
15f. Årsmedelvärdet av partikelhalter i gatumiljö ska minska jämfört med 2010 års nivå	 15f. Mätning av partiklar Drottninggatan	Max 19,9 µg/m ³	16,5 µg/m ³

15a. Framtagande av riktlinjer för rekreation mm

Delmålet tillgodoses som en del av grönplanen. Utkastet till grönplanen är klart 2012. Stadsbyggnadsnämnden väntas besluta om remiss under 2013.

15b. Framtagna riktlinjer för trygga boendemiljöer

En utredning måste klargöra var i staden ansvaret för målet ska ligga. Avdelningen som var tänkt att hantera målet på stadsledningsförvaltningen är numera nerlagd.

15c. Underlagsmaterial för klimatanpassning

Beslut om Klimat PM har fattats av kommunfullmäktige. Delmålet har uppnåtts.

15d. Framtagande av riktlinjer för ljussättning

Arbetet med riktlinjerna för ljussättning har under 2012 fortsatt med att identifiera intressenter och definiera problemområden.

15e. Mätning av kvävedioxid Drottninggatan

Resultatet av mätningen 2012 av kvävedioxid vid Drottninggatan blev detsamma som för 2011. Trafikmängden ligger på en stabil nivå på runt 21000 - 21500 fordon/vardagsdygn. Trafikmängden och fordonens drivmedelsfördelning är avgörande faktorer som påverkar kvävedioxidhalten. För att uppnå målet måste trafikmängden och/eller fordonsemissionerna av kväveoxider minska. Dessa faktorer kan i viss mån påverkas, till skillnad från meteorologiska variationer och intransport av förorenade luftmassor.

15e. Mätning av kvävedioxid S Stenbocksgatan

Utfallet av mätningen av kvävedioxid vid Södra Stenbocksgatan blev något högre 2012 jämfört med 2011, men trafikminskningen som noterades under 2011 verkar vara stabil med mellan 16500 - 18000 fordon/vardagsdygn. Om trafikmängden förblir stabil runt 16000 -17.000 fordon/vardagsdygn bör kommande års utfall gå i riktning mot målvärdet. Meteorologiska variationer samt intransport av förorenade luftmassor kan dock komma att påverka utfallet.

15f. Mätning av partiklar Drottninggatan

Utfallet 2012 ligger i nivå med målvärdet. Partikelnivån påverkas mycket av hur vinterväglag och halkbekämpningen har varit under månaderna januari – april samt andelen fordon med dubbdäck. Det innebär att de uppmätta halterna är högst under den perioden. Under januari månad var det tekniska problem med mätutrustningen med visst bortfall av mätdata. Bortfallet kan delvis förklara det låga utfallet.

16. Vid all anskaffning av varor, tjänster, byggentreprenader och byggkoncessioner, ska ställas relevanta och mätbara miljökrav

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
16a. Senast 2011 ska staden ha en centraliserad inköpsavdelning	Uppfyllt 2011		
16b. Senast år 2012 ska minst 20 % av inköpta livsmedel till stadens verksamheter vara ekologiska eller närodlade	 16b-c. Andel ekologiska livsmedel	Minst 20 %	15 %
16c. Senast år 2015 ska minst 40 % av inköpta livsmedel till stadens verksamheter vara ekologiska eller närodlade			
16d. Staden ska verka för att lagstiftningen öppnas för möjligheten att i samband med upphandling ställa krav på närodlade och närtillverkade produkter samt närbelägen verksamhet i fråga om entreprenader och tjänster	 16d. Antal aktiviteter med syfte att påverka lagstiftaren		

16b-c. Andel ekologiska livsmedel

Andelen har ökat jämfört med tidigare år och staden ligger nu på i snitt 15 procent. Kärnfastigheter ligger i topp bland förvaltningarna med hela 95 procent ekologiska livsmedel! I tabellen nedan presenteras utfallet för respektive förvaltning.

Staden som helhet ligger fortfarande efter målvärdet. Sedan 2012 arbetar vi aktivt för att öka mängden inköp av ekologiska livsmedel. En strategisk matgrupp har startats under året som framförallt inriktar sig på de stora inköparna vård- och omsorgsförvaltningen och skol- och fritidsförvaltningen. Under året har även en livsmedelscontroller anställts vars uppgift är att upphandla, stödja inköpare och utföra kontroller av avtalen.

Förvaltning	Utfall, andel ekologiska livsmedel
Kärnfastigheter	95 %
Miljöförvaltningen	85,2%
Kulturförvaltningen	51,7%
Stadsledningsförvaltningen	32,8 %
Stadsbyggnadsförvaltningen	24 %
Brandförsvaret	20 %
Socialförvaltningen	17,8 %
Vård- och omsorgsförvaltningen	16,5 %
Utvecklingsnämndens förvaltning	14,2 %
Skol- och fritidsförvaltningen	13,6 %

16d. Antal aktiviteter med syfte att påverka lagstiftaren

Inga aktiviteter för att påverka lagstiftningen i syfte att öppna för möjligheten att i samband med upphandling ställa krav på närodade och närtillverkade produkter samt närbelägen verksamhet i fråga om entreprenader och tjänster är gjorda.

Däremot försöker staden i upphandlingar där så är möjligt dela upp upphandlingar för att underlätta för mindre leverantörer i närområdet att lämna anbud till volymer som man har kapacitet till att leverera.

Hållbar planering och skötsel

Att planera tätorts- och landsbygdsutveckling utifrån perspektivet att samhället ska fungera långsiktigt för såväl människor som djur och natur är en viktig uppgift för Helsingborgs stad. Det innebär att vi måste värna om våra fina och ibland unika naturområden, både till land och till havs, och att vi ska exploatera klokt. Grunden för i stort sett allt liv är att det finns en stor och varierad artrikedom. Genom att gynna områden som är specifika för vår kommun och vårt landskap samtidigt som vi ökar områden med blandad grönska såväl inom stad som på landsbygd, ökar vi förutsättningarna för ett långsiktigt hållbart samhälle.

Utfallet för området är förutom ett fåtal mätetal genomgående positivt. Hittills pågår arbetet mot delmålen i stort sett planenligt.

17. Arealen gröna och blå ytor ska öka

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
17a. Långsiktiga mål för vilken areal som krävs för värdefulla biotopers bevarande ska definieras senast 2013	● 17a. Framtagande av långsiktiga mål	Minst 75 %	75 %
17b. Till 2015 ska staden ha ökat arealen våtmarker med 50 hektar, slåttermark med 5 hektar, betesmark med 15 hektar och lövskog genom nyplantering med 20 hektar	● 17b. Areal ny slåttermark	Minst 2 ha	5 ha
	● 17b. Areal ny betesmark	Minst 8 ha	11,8 ha
	● 17b. Nyplantering av lövskog	Minst 3 ha	3,5 ha
	■ 17b. Areal ny våtmark	Minst 20 ha	4 ha
17c. Senast år 2015 ska en strategi för den gröna och blå strukturen i Helsingborg ha antagits av kommunfullmäktige	● 17c. Grönstrukturprogram	Minst 50 %	75 %

17a. Framtagande av långsiktiga mål

Målet tillgodoses i grönplanen, där utkastet till remiss är klart. Beslut om remiss planeras i början av 2013 och beslut om planen senare under året.

17b. Areal ny slåttermark

År 2012 har följande ytor överförts från slaghack till slåtter: Ättekulla 1,3 ha, Pålstorp 1,2 ha, Esket 0,5 ha och Gantofta 1,0 ha. Den totala andelen ny slåttermark under året uppgick till 4 ha. Utfallet som anges är ackumulerade siffror under målperioden.

17b. Areal ny betesmark

Totalt har 6,8 ha betesmarker nyanlagts under 2012 fördelat på: Örby ängar 1,5 ha, Bruce skog (Prinsaskogen) 3,8 ha och Gantofta 1,5 ha. Därutöver har 10 ha betesmark med höga floravärden vid Gluggstorp renoverats med nya stängsel och fällor. Utfallet som anges är ackumulerade siffror under målperioden.

17b. Nyplantering av lövskog

Utöver barnens skog har inga större arealer planterats under året. Däremot har mindre luckor planterats med ädellöv i bland annat Rydebäck, Laröd och Bruces skog, uppskattningsvis totalt 1 ha. Mark för nyetablering av ädellövskog saknas. Utan ny tillgänglig mark kan inte slutmålet uppnås.

17b. Areal ny våtmark

Tre våtmarker är projekterade under 2012 och kommer att anläggas under 2013. Utredning av våtmarkslägen är genomförd till underlag för fortsatt projektering. Mot bakgrund av den utredningen kan redan nu konstateras att det blir svårt att uppnå målet 2015 att anlägga 50 ha våtmark på ett kostnadseffektivt sätt.

17c. Grönstrukturprogram

Utkastet till grönplanen är klart under 2012. Beslut om remiss planeras i början av 2013 och beslut om planen beräknas fattas senare under året.

18. Värdefulla natur- och kulturmiljöer ska skyddas och utvecklas

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
18a. Senast år 2015 ska följande naturområden utgöra naturreservat: Örby ängar, Påljö skog, Bruces skog och Rååns dalgång uppströms Gantofta	 18a. Antal lagakraftsvunna naturreservat på land	Minst 1	1
18b. Senast år 2012 ska det marina området Grollegrund utgöra naturreservat	 18b. Antal lagakraftsvunna reservat till havs	Minst 1	1
18c. Senast 2013 ska ett uppföljningssystem vara framtaget som visar andelen kulturhistoriskt värdefulla byggnader som skyddas respektive ges rivningslov	 18c. Framtagande av uppföljningssystem	Minst 0 %	0 %
18d. 50 % av alla orter eller stadsdelar i tätorten i kommunen ska senast 2015 omfattas av områdesspecifika bevarandeprogram som är max 20 år gamla	 18d. Andel bevarandeprogram	Minst 30 %	31,34 %
18e. Ett natur- och kulturmiljöprogram för kommunen tas fram senast 2014	 18e. Framtagande Natur- och kulturmiljöprogram	Minst 60 %	60 %

18a. Antal lagakraftsvunna naturreservat på land

Underlaget för bildande av naturreservatet Bruces skog är klart och remiss är beslutad i Stadsbyggnadsnämnden. Fullmäktigebeslut beräknat till mitten av 2013.

18b. Antal lagakraftsvunna reservat till havs

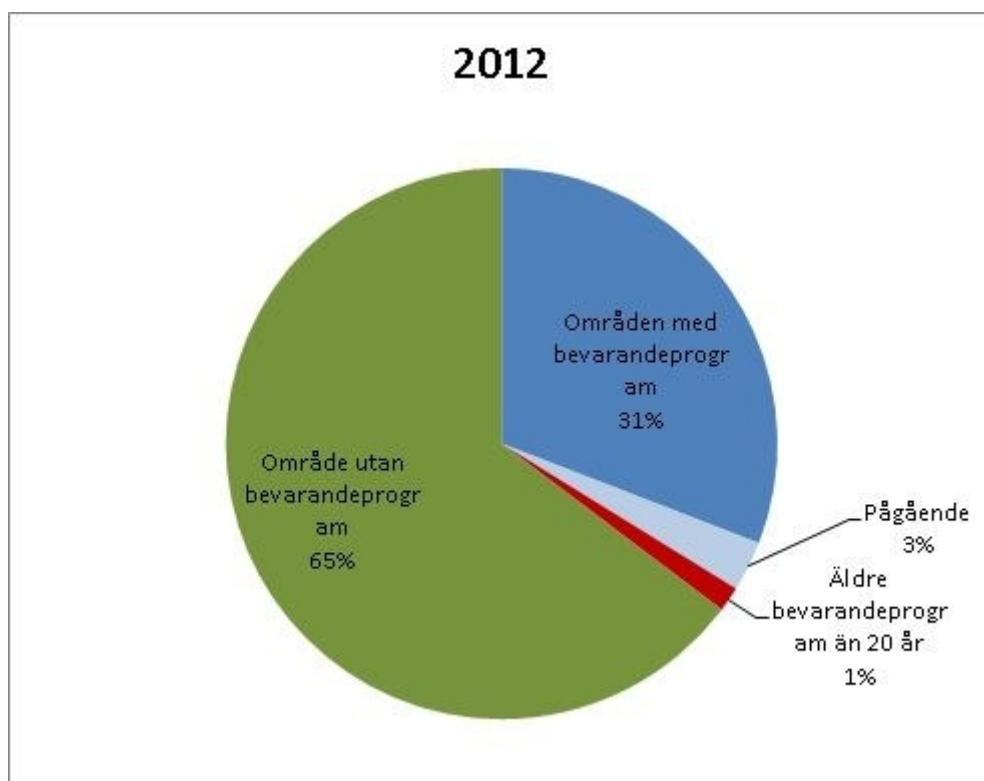
Det marina reservatet Grollegrund är antaget under året och invigdes i september 2012.

18c. Framtagande av uppföljningssystem

Särskild värdefull bebyggelse och byggnader av kompletterande värde i bevarandeprogram är nu inlagda i stadens digitala karttjänst. Nästa steg blir att skapa ett skikt där man synliggör kulturskyddade byggnader i detaljplaner. Under 2013 ska ett uppföljningssystem vara framtaget.

18d. Andel bevarandeprogram

Prognosen att uppnå målet är än så länge god då ett bevarandeprogram antogs under 2012 (Gåsebäck) och arbetet med ytterligare två program pågår (Husensjö och Eskilsminne). Arbetet går än så länge i takt med planeringen men det krävs stora kommande insatser i form av ett övergripande, tematiskt program om målet ska kunna nås. Diagrammet nedan visar andelen områden med och utan bevarandeprogram under 2012.

18e. Framtagande Natur- och kulturmiljöprogram

Arbetet med natur- och kulturmiljöprogrammet följer tidplanen. Ytterligare tre delområden är klara under 2012: Mörarp, Välluv och Kropp.

19. Skötseln av natur- och kulturmiljöer ska vara god

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
19a. Under 2012 ska en metod för skonsam dikesrensning tas fram som därefter ska följas vid behov på stadens mark	 19a. Framtagande av metod för dikesrensning	Minst 100 %	0 %
19b. Senast 2014 ska en plan ha tagits fram för att förbättra den ekologiska statusen i Helsingborgs vattendrag	 19b. Framtagande av plan för ekologisk status	Minst 25 %	25 %
19c. Senast 2015 ska minst 10 % av stadens granskog ha ersatts med lövskog av lokalt ursprung	 19c. Andel granskog som ersatts med lövskog	Minst 4 %	4 %

19a. Framtagande av metod för dikesrensning

Jordbruksverket har gett ut en skrift om skonsam dikesrensning som förmodas kunna användas som underlag. Utformning och tillämpning av riktlinjer planeras under 2013.

19b. Framtagande av plan för ekologisk status

Delmålet tillgodoses som en del av stadens kommande vattenplan. Projektplanen är klar och beslut om uppdrag fattades av stadsbyggnadsnämnden i december 2012.

19c. Andel granskog som ersatts med lövskog

Arbetet med att avveckla granskogen och ersätta den med ädellövskog pågår genom en successiv och långsiktig utveckling. Istället för att kalavverka befintliga granbestånd huggs luckor. Där sparas först och främst befintlig lövinblandning som kompletteras med nya ädellövplantor. Under 2012 har detta förfarande tillämpats i Bruces skog.

20. Hushållning ska ske med mark och resurser

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
20a. Minst 95 % av all exploatering ska följa de utvecklingsprinciper som anges i Översiktsplan 2010	 20a. Exploatering som följer Översiktsplanen	Minst 95 %	99,5 %
20b. Senast 2013 ska Helsingborgs markpolicy vara kompletterad så att den utöver exploateringsintressen även omfattar mark för rekreation, våtmarker, värdefulla naturmiljöer med mera	 20b. Genomförd revidering av markpolicy		

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
20c. Statistik för hur mark tas i anspråk för bebyggelse skall föras för nya detaljplanerade områden mellan 2011-2015	 20c. Rutin för att föra statistik över hur mark tas i anspråk i nya detaljplanerade områden 2011-2015.	Minst 0 %	0 %
20d. Senast 2012 ska staden ha utarbetat riktlinjer och strategi för hållbar förtätning	 20d. Riktlinjer för hållbar förtätning	Minst 100 %	0 %
20e. Områden med ytligt eller rörligt grundvatten som är viktiga ur naturmiljösynpunkt identifieras senast 2015	 20e. Andel av kommunens yta som är undersökt	Minst 25 %	25 %

20a. Exploatering som följer Översiktsplanen

Samtliga tillstyrkta/antagna detaljplaner för bostäder följer de politiskt beslutade utvecklingsprinciperna som gäller vid exploatering enligt översiktsplanen, ÖP 2010.

20b. Genomförd revidering av markpolicy

Vi har ingen markpolicy, men dock en markanvisningspolicy som helt inriktar sig på hur vi anvisar mark till våra byggherrar i samband med olika exploateringsprojekt. Markpolicyfrågan med utvidgat innehåll är ännu oklar.

20c. Rutin för att föra statistik över hur mark tas i anspråk i nya detaljplanerade områden 2011-2015.

Arbete pågår för att ta fram ett nytt ärendehanteringssystem och därmed förenkla uppföljningen av hur mark tas i anspråk i nya detaljplanerade områden.

20d. Riktlinjer för hållbar förtätning

Förtätningens PM har inte kunnat förverkligas på grund av minskade resurser i samband med vakanssättning av en tjänst som översiktsplanarkitekt. Förstudie beräknas kunna genomföras under 2013.

20e. Andel av kommunens yta som är undersökt

Delmålet tillgodoses som en del av stadens kommande vattenplan. Projektplanen är klar och beslut om uppdrag fattades av stadsbyggnadsnämnden i december 2012.

21. Information om natur- och kulturvärden ska förbättras

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
21a. Staden ska genomföra årliga informationsinsatser kring svenska lantraser och äldre kulturväxter för att öka intresset för och kunskapen om dessa	 21a. Antal informationsinsatser	Minst 1	388

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
21b. Två nya naturpunkter med tillhörande lärarhandledning ska vara färdigställda till år 2015	 21b. Nya naturpunkter	Minst 1	1
21c. Staden ska genomföra minst en årlig aktivitet för allmänheten i naturområde med naturguidning eller liknande	 21c. Antal naturguidningar eller liknande	Minst 1	1

21a. Antal informationsinsatser

Under året har ett stort antal informationsinsatser genomförts. Av dessa har 245 handlat om kulturväxter och 143 om lantrasdjur. Här följer några exempel på de insatser som genomförts: rosföredrag- och vandringar, kryddvandring, fruktutställning, potatisprojekt, föredrag och visning av svenska lantrasdjur.

Utöver dessa aktiviteter mottog museibonden och djurskötarna ca 500 telefonsamtal från allmänheten under 2012.

21b. Nya naturpunkter

Naturpunkt Öresund finns på plats och kommer att invigas under våren 2013.

21c. Antal naturguidningar eller liknande

Det marina naturreservatet Grollegrund invigdes i september 2012.

I samband med Blå Flagg har förvaltningen även medverkat vid följande arrangemang:

- Öresunds Bottendjur – Båttur med undersökningsfartyget Sabella med marinbiolog.
- Guidad vandring i Rååns dalgång.
- Strandstenar - Geologklubben i Helsingborg visade och berättade om alla de sorters stenar man kan hitta på stranden.

Rent vatten

Allt liv kräver vatten. Rent vatten. För att säkerställa vattnets kvalitet för en växande befolkning i en värld i förändring krävs en framsynt hållning. Staden har ett viktigt ansvar att såväl skydda grundvattnet som att förhindra näringsläckage och tillförsel av föroreningar till våra vattendrag och till havet.

Utfallet för årets mätetal är i stort sett gott förutom vad avser användningen av kemiska bekämpningsmedel. Detta beror främst på att det krävts bekämpning kring industrispår samt bestånd av jättebjörnloka. Även driften och skötseln på Sofiero slott och trädgårdar har krävt användning av bekämpningsmedel under året.

22. Tillgången till grundvatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd ska säkras

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
22a. Senast 2011 ska underlag till reviderade vattenskyddsföreskrifter för Örby berggrundvattentäkt ha översänts till Länsstyrelsen	 22a. Reviderade vattenskyddsföreskrifter för Örby berggrundvattentäkt	100 %	
22b. Senast 2015 ska viktiga inströmningsområden ha identifierats och en tidplan ha upprättats för skydd av dessa	 22b. Andel av kommunens yta som har undersökts	Minst 25 %	25 %
22c. Senast 2015 ska viktiga uttagsområden för långsiktig framtida dricksvattenförsörjning ha inventerats och en tidplan ha upprättats för skydd av dessa	 22c. Andel av kommunens yta som har undersökts	Minst 25 %	25 %

22a. Reviderade vattenskyddsföreskrifter för Örby berggrundvattentäkt

Arbetet har tagit längre tid än beräknat bland annat eftersom NSVA är tvungna att ansöka om en ny vattendom. I samband med detta har extra undersökningar inom området fått göras. Troligen är arbetet inte slutfört förrän tidigast under andra kvartalet 2013.

22b. Andel av kommunens yta som har undersökts

Delmålet tillgodoses som en del av stadens kommande vattenplan. Projektplanen är klar och beslut om uppdrag fattades av stadsbyggnadsnämnden i december 2012.

22c. Andel av kommunens yta som har undersökts

Delmålet tillgodoses som en del av stadens kommande vattenplan. Projektplanen är klar och beslut om uppdrag fattades av stadsbyggnadsnämnden i december 2012.

23. Tillförseln av näringsämnen och föroreningar till vattendrag, sjöar och hav ska minimeras

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
23a. En för stadsbyggnads- och miljönämnden gemensam strategi för vatten och avlopp på landsbygden antas under 2011	Uppfyllt 2011		
23b. Arbetet med att informera och ställa krav på åtgärder av enskilda avloppsanläggningar inom prioriterade områden görs under perioden 2011-2015	 23b. Genomförda informationsmöten om enskilda avlopp	Minst 0	0
23c. Senast 2011 ska förorenad mark som riskerar att översvämmas ha kartlagts	Uppfyllt 2011		
23d. Senast 2015 ska kemisk bekämpning ha upphört på den mark som ägs av Helsingborgs stad. Sådan mark där bekämpning behövs av säkerhets- eller hälsoskäl undantas. För åkermark gäller delmål 14e	 23d. Areal bekämpad yta	0 kvm	66 862kvm
	 23d. Använd mängd bekämpningsmedel	0 liter	3 076 liter
23e. Senast 2011 ska dagvattnets föroreningsgrad kartläggas för Helsingborgs stads olika avrinningsområden	Mätetal saknas		
23f. Senast 2015 ska en detaljerad plan för miljöriktig hantering av dagvatten finnas	Mätetal saknas		
23g. Senast 2011 tas riktlinjer fram för dagvatten som får släppas ut till recipient	 23g. Framtagande av riktlinjer för dagvatten		
23h. Senast 2015 genomförs en kartläggning av industrins användning av farliga ämnen respektive prioriterade ämnen enligt EUs ramdirektiv för vatten som kan leda till utsläpp	 23h. Kartläggning av industrins utsläpp	Minst 25 %	25 %

Delmål	Mätetal	Målvärde	Utfall
23i. Senast 2012 utreds om det finns behov av att utöka kustkontrollprogrammet med ytterligare screening avseende prioriterade ämnen enligt EUs ramdirektiv för vatten eller andra farliga ämnen	 23i. Utredning kustkontrollprogram	100 %	90 %

23b. Genomförda informationsmöten om enskilda avlopp

Miljöförvaltningen har inte genomfört några informationsmöten om enskilda avloppsanläggningar under 2012. Detta överensstämmer med verksamhetsplanen. Nya möten planeras under 2013.

23d. Areal bekämpad yta

Under 2012 har bekämpningsmedel använts övergripande på industrispår samt vid bekämpning av jättebjörnloka på en sammanlagd yta av 51475 kvm.

Det används i huvudsak inga bekämpningsmedel på Fredriksdal men under 2012 gjordes ett undantag på grund av restaureringsarbete av svårt ogräsbemängd mark. Fredriksdal hade tillstånd för bekämpning på 500 kvm men sprutade bara på ca 300 kvm.

På Sofiero var man under året tvungen att bekämpa sniglar på en yta av 1,5 hektar (15 000 kvm). Även en mindre yta i växthus bekämpades (87 kvm).

23d. Använd mängd bekämpningsmedel

Under 2012 har staden använt sammanlagt 3076 liter utspätt bekämpningsmedel. Eftersom en del bekämpningsmedel är i fast form och inte kan översättas till antal liter har i detta sammanhang ett kilo oblandat medel likställts med en liter utspätt medel.

Användningen fördelar sig på följande medel:

Medel	Mängd	Kommentar
Round Up	21,5 liter	I huvudsak i bestånd med jättebjörnloka. Även en mindre mängd på Fredriksdal
Ättika 12%	3041 liter	I huvudsak på industrispår
Confidor	21 g	Sofiero
Mospilan	50	
Topas	50g	
Pro net Apha	60ml	
Previcur N	30ml	
Ferramol snigel	10 kg	
Sluxx	3 kg	

23g. Framtagande av riktlinjer för dagvatten

Ansvaret för målet har överlämnats till NSVA och arbetet kommer att genomföras samtidigt som arbetet för att nå mål 23f.

23h. Kartläggning av industrins utsläpp

Kartläggningen sker i samband med att miljöförvaltningen utför tillsyn över miljöfarliga verksamheter. Miljöförvaltningen har i stort följt sin tillsynsplan för 2012 och kartläggningen pågår

som planerat.

23i. Utredning kustkontrollprogram

Miljöförvaltningen har påbörjat utredningen under 2012 och den kommer att slutföras under 2013. Av utredningen har hittills framkommit att en utökning av kustkontrollprogrammet skulle medföra stora kostnader.